

blikket afgjort ikke er saa stort som normalt, saa hvad det angaar, kunde man alligevel ikke have beskæftiget saa mange Mennesker, som jeg nævnte i min Artikel, men jeg skulde dog tro, at var man blevet staaende ved de høje Kulpriser, og havde man altsaa som Følge deraf været henvist til at udnytte vore Tørvemoser saa meget som muligt, vilde man i Sommerkampagnen kunne have beskæftiget 10 000—15 000—20 000 Mennesker, saa i den Henseende har det jo afgjort været uheldigt, at Kulpriserne er faldet saa stærkt. En anden uheldig Side ved det samme Fænomen er det, at betydelige Virksomheder, der fremstiller fine Maskiner, som skal være saa brændselsbesparende som muligt, ogsaa er blevet daarligt stillet, idet det jo er klart, at naar en saadan Maskine er dyr i Anskaffelse, og Kulene efterhaanden bliver billige, bliver Tilbøjeligheden til Anskaffelse af den nye Maskine ogsaa mindre, og de paagældende Virksomheder faar en mindre Beskæftigelsesgrad.

Det gik altsaa, som man kunde vente, at Raastofferne havde man en Tid lang Besvær med at faa til en billig Pris. Hvad man derimod havde overmaade let ved at faa, var Artikler, som i større eller mindre Grad nærmede sig Luksusbegrebet, og der vil jeg sige, at det konservative Folkeparti og det konservative Folkeparti alene allerede fra 1918 har gjort det mest mulige for at forhindre for stor Indførsel af Luksusvarer, idet vi krævede dem belagt med en høj Told. Derved vilde utvivlsomt være naaet, at vi havde faaet væsentlig færre af saadanne Varer ind, og yderligere vilde der være naaet, at Statskassen havde faaet betydelige Indtægter. Af doktrinær Frygt for, at der derved skulde opnaas Beskyttelse for en eller anden Virksomhed, gik imidlertid samtlige de tre andre Partier imod dette Forslag. Jeg beklager meget, at dette skete, men saaledes er Forholdet.

Med Hensyn til Raamaterialer er det som sagt givet, at de store Lande til en vis Tid gerne vilde benytte den Omstændighed, at de havde de paagældende Varer til at lægge en væsentlig Del af deres Krigsbyrder over paa andre. Til Lykke, kan man jo nok sige, for dem, der skulde købe disse Varer, viste det sig imidlertid snart, at Raavarerne fandtes i forskellige Lande, og at disse Lande ikke kunde blive enige om at holde Raavarerne i de meget høje Priser. Der kom en virkelig Konkurrence, og denne virkelige Konkur-

rence bevirkede, at Varepriserne styrtede ned, og dette er i mange Henseender en Lykke. For saa vidt kan man altsaa ikke mere sige, at Erhvervsforholdene paavirktes af, at man udefra skal betale Raavarerne meget dyrt. Men der er kommet et andet Forhold til, et Forhold, som utvivlsomt er af en langt mere ondartet Karakter. Før Krigen var Kejsers Vilhelm utvivlsomt Tysklands mægtigste Mand, og han yndede at holde store Taler. Han gjorde det med Hensyn til Formen utvivlsomt udmærket; med Hensyn til Indholdet tror jeg nok, jeg tør sige, at Meningerne ikke sjældent var delte; for saa vidt kunde Kejsers Vilhelm godt have været Landbrugsminister i et andet Land. I en af disse Taler omtalte Kejsers Vilhelm den „gule Fare“. Hvad forstod man ved den gule Fare? Forstod man derved, at man var bange for, at den gule Race skulde militært set blive stærkere end Europa? Nej, det var ikke Meningen. Man forstod ved Ordene „den gule Fare“ dette, at man kunde befrygte, at Østens Folk til en vis Tid vilde være i Stand til selv at lave de Varer, som de behøvede, og de vilde være i Stand til at lave dem meget billigere i Kraft af, at Østens Folks Levefod er saa langt lavere, og i Kraft af, at det er saa langt billigere at leve i Østen med det milde Klima end i de koldere Egne. Der er ingen Tvivl om, at denne Fare under Krigen er blevet i høj Grad effektiv. Min ærede Partifælle, det ærede Medlem Dr. Fraenkel — som jo nu er, om end ikke just i Østen, saa dog meget langt borte —, har netop om dette Emne ved sidste Finanslovbehandling holdt en efter min Mening overmaade vægtig Tale, idet han her pegede paa, at Spørgsmaalet om Markeder er et af de største Problemer, man staar overfor, og med Hensyn hertil er det altsaa min Tro, at de Markeder, man tidligere havde i Orienten og i Østen, i høj Grad er gaaet tabt i de Aar, der er gaaet siden Krigen Begyndelse. Altsaa hele Europa lider under Mangelen paa Markeder. Dette føles naturligvis først og fremmest i de store Lande, men det giver fornuftigvis meget hurtigt Tilbageslag overfor de smaa, et Tilbageslag, som i høj Grad virker paa den Maade, at man i de store Lande vil forhindre, at andre Lande indfører til dem. Man kan nævne mange Eksempler paa, at industrielle Virksomheder i dette Land i og for sig meget let kunde konkurrere med de Lande, hvor der haves en høj Valuta. Men takket være de